

„Soča“ izhaja vsak petek a in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ na Koreniji v Stična - vi - hiši št. 288 II, nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalci in drugim nepremošnim se naročnina sniža, ako se oglase pri uredništvu.

Državna pomoč.

Deželna odbora goriški in gradiški nista zastopaj prosila in posredovala v dosedo državne pomoči nesrečnemu prebivalstvu onih strani tužne Istre in naše dežele, katere je slaba lanska letina, naslednica raznih elementarnih nezdog poprejšnjih let, potisnila v največjo revščino. Vlada je namreč predložila državnemu zboru načrt postave za dovolitev kreditov, s katerimi namerava olajšati bedo v mejni grofiji isterski, pokneženi grofiji goriško-gradiški, mejni grofiji moravski, vojvodini šleziji in v kraljevinah gališki in dalmatinski, to je v tistih pokrajinah, kder je slaba letina zapustila svoje žolostne nasledke.

Za Istro in Goriško nasvetovane podpore so:

1. Za uravnavo koroške državne ceste pri Kanalu 12.000 gl.;
2. za uravnavo državne ceste mej Černičami in vertovinskim mostom 31.000 gl.;
3. za utrdbo zasipov pri morji v Ogleji 8000 gold.;
4. za javne stavbe, večinoma skladovne ceste, v Istri 135.000 gl. kot brezobrestno državno posojilo, za kojega povrnitev v 10. enakih letnih odplačilih od l. 1881 mora porek biti deželni zalog.
5. Za nakup semena za pomladanske setve se dovolé brezobrestne predplače (posojila) do zneska 55.000 gl.; za povrnitev bosta odgovorna deželna zaloga; dokler pa ni tega poročstva, morajo je dati občine za tiste svoje občinarje, med katere se razdeli denar. — Te predplače se imajo povrniti v 5. enakih letnih odplačilih od 1. jan. 1881 naprej. —
6. Za nakup neobhodno potrebnega živeža revšem 20.000 gl. —

Zraven tega zahteva vlada do 100.000 gl. kredita, da se v neprevidenih slučajih, za katere ni posebno preskrbljeno v načrtu postave, v okom pride silni potrebi državne pomoči. Ta znesek pa velja vsem deželam zastopanim v državnem zboru. —

S posebno radostjo pozdravljamo oni del državne pomoči, kateri ne bo hasnil samo našim zaslužka potrebnim delavcem in dosledno kruha priskrbel mnogim stradajočim družinam, ampak tudi olajšal in pospešil javni promet na glavnih naših državnih cestah. Z odstranjenjem nepriležne, nevarne strmine pri Kanalu bode v prvi vrsti Kanalcem pa tudi celaj gorski strani jako ustrezno; da bi tej preuravnavi le prav kmalo sledila tudi ona za trdno objavljena pri Pla-

vah in potem na „Ovinku“ pred Platarjem! Ajdovski okraj bo tudi gotovo vesel, da se mu slednjič spolni želja zastran preložbe ceste od vrtovinskega mosta do Černič in tamošnjemu prebivalstvu, katero je huda letina združena z govejo boleznijo popolnem osiromašila, bode dobro došel lep zaslužek v najhujšem času.

V naši Furlaniji — in sicer v najrodovitnijih okrajih, kder bi se v normalnih razmerah nikomur niti sanjalo ne, da se lahko vselj mizerija, — dozorela je tu pa tam uže zdaj do stradanja in torej pride državna pomoč v skrajnej sili. Zraven 8000 gl. za vtrdbo po morskih valovih zelo poškodovanih zasipov pri Ogleji, odmenila je vlada v posebnem načrtu postave še 50.000 gl. za začetek velikanskega podjetja — uravnave Soče.

O tem podjetji, katero, vtegne neizmerno koristiti celaj naši Furlaniji, ako se razumno in srečno izvede, teko dogovori uže več let mej vlado in deželnim odborom oziroma zborom goriškim, koliko naj bi k dotičnim stroškom, kateri se računajo na več stotisoč goldinarjev, skladal državni in koliko deželni zalog. Deželni zbor se je do zdaj iz tehtnih uzrokov, kolikor mogoče, umikal ogromnemu bremenu, češ, da dela so v prvi vrsti v državnem interesu, ker bi se po njih državne ceste obvarovale poškodovanja popovdajah in znamenito povečala dačna moč cele dotične strani. Vlada pa se trdno drži svojega stališča, da mora dežela prevzeti 2/3 država pa eno samo tretjino vsega potroška. Dogovori so začasno prenehali; toda ker je zdaj silna potreba pomagati ubogemu ljudstvu in so nekatera dela za obrambo Sočinih bregov nujna in skoro da neodložljiva, zahteva vlada za ta namen 50.000 gl. kredita na račun državnega zaloga, ki se pa ima o svojem času vracniti na korist državi; kedar se ustanovi konkurencija države in dežele za celo uravnavo Soče. Kakorsibodi pomoč dojde prav dobro našim Furlanom v njihovi sedanjji strašni stiski.

Kako je pa priskrbljeno za naše stradajoče Kraševce in Brice? Dopis iz Sežane v zadnjem našem listu je pravo zadel. Svote določene za nakup semenskega žita niso bile ni pri prvi državni pomoči 60.000 gl., ni pri sedanjji (55.000 gl.) — vsaj kar se tiče goriške dežele — modro nasvetovane in ne hasnejo našim kmetovalcem prav nič. Od 60.000 gl. so dobile kraške občine kakih 4 do 5000, drugod na Goriškem so se občine branile ponujanih posojil; za po-

sojila iz sedaj nasvetovanih 55.000 gl. pa se ne mislijo, kakor slišimo, niti Kraševci oglasiti. In vendar je na Krasu in v Brdih nepopisljiva revščina, da tu pa tam revnejše družine v najhujšem pomenu besede stradajo. Zakaj se pri vsem tem občine branijo takih posojil, povedal je zadnjič omenjeni dopis jasno in razločno, da nam ni treba nič dodajati. —

Za Kras in za Brda bila bi edina izdatna podpora — razun obilne miloščine dela nezmožnim siromakom — kake javno delo in cestni odbori sežanski, komenski in goriški bi prevzeli prav gotovo radi poročstvo za vestno povračilo v več letnih obrokih, če bi se odmenila vsakemu primerna svota za uravnavo in popraviljanje skladovnih cest v dotičnem okraju. S takimi posojili bi se državni denar zanesljivo obrnil v največjo korist državi, deželi in okrajem, ubogi delavci pa bi imeli zaslužka in kruha. —

Kakor se brzofjavno poroča z Dunaja, je budgetni odsek uže sprejel vladni načrt postave z nekoliko poviškom na korist Istre in v kratkem izvemmo, kaj konečno določi državni zbor, v katerem sedé tudi naši zastopniki, dobro poznajoči naše deželne razmere.

Osoda enakopravnosti slovenskega jezika v c. kr. uradih na Goriškem.

(Dalje.)

Vsled razpisa od 1862. l. ministerstva za pravosodje jele so se bile množiti slovenske vloge pri vseh c. k. uradih na Goriškem; ker pa ni bilo v tisti dobi v Gorici nobenega slovenskega odvetnika, šla je stvar le polževo pot.

O poletju 1863. je dovolila nadsodnija mlademu dr. Tonkli-u še kot odvetniškemu kandidatu, da je smel pri kazenskih obravnavaah zagovornik biti stranak, ki bi si ga same izvolile. Od tistega časa naprej so se vršile vse kazenske končne obravnave pri tukajšnji c. kr. okrožni sodnji sé slovenskimi obdolženci, katere je zagovarjal omenjeni doktor, le v slovenskem jeziku, in v istem jeziku so se vršili tudi končni govori tedajšnjega državnega pravdnika in zagovornika, kateri je bil slovenskega jezika popolnoma zmožen.

Slovenske vloge v prepirnih rečeh so se pa začele zdatno množiti, od kar se je bil leta 1865 preselil odvetnik, nepozabljivi dr. Lavrič, iz Tolmina v

LISTEK.

Tajne moči, katere se vtikajo v sodbino človeško.

(Konec.)

Imamo tudi slabe, hude, nesrečne dneve; Nemci je imenujo: unglückstage, Italjani: giorni infausti, giorni di mal augurio. Kedor pozna mnogo zlih dnij, temu presoda ves svet, vse mu je protivno, nijedna stvar ne kaže mu prijaznega lica i samemu sebi na poti uzklikne:

Ahimé! dal core parti la gioia;
Tristezza e noia — mi sta sul viso;
Spento il sorriso, — è un' ironia
La vita mia! Caruso.

Mi leži na serci tako težek kamen,
Nij nikjer na svetu več veselja zame
Cegnar.

Dante nam je s kratkimi besedami popisal, koliko človek terpi, kedar se spominja v nesrečnih duah blazih trenutkov:

Non è maggior dolore
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria!

(Najhujša vseh je bolečin,
V nesreči srečnih dnij spomin. B. M.)

Rousseau terdi v svojem „Émile-u,“ da človek nizke-

ga podlega stanu se porodi, živi in umre v sužnosti, v nesreči!

L'homme civil naît, vit et meurt dans l'esclavage.

A tudi znatne osebe visocih služeb i visocega rodu ne čute se vedno srečnih; Schiller-jev Agamemnon, kralj mikenski, zdihuje:

Unsel'ges Scepter,
Wärst du in andre Hände doch gefallen!

Nesrečnca, kateri se spominja v sedašnjih nadlogah svoje mladosti, nekedanjih blazih dnij, tolaži terarca:

Che fai? che pensi? A che pur dietro guardi
Nel tempo che tornar non puote omai,
Anima consolata! . . . .

Cerchiamo il ciel, se qui nulla ne piace.
(Kaj misliš? Zakaj se ozeraš v prošlost, katera se ne verne nikedar več? — Krotka dušica! Nebes iščijmo, ako nam nij nič všeč na svetu.)

V istem smislu svetuje Shakespeare v „Othello.“
„Je-li glopust (bezumnost), da živimo, ako nam je življenje — terpljenje?“

„Uzemite človeku nadejo i spanije, i on je najnesrečnejše bi.ije na svetu,“ pravi nek nemšk modrec. Zakaj imamo toliko samoumorov, zakaj toliko družih nepopisljivih nesreč? — Kedar človek nijma več veselja do življenja, ko misli, da ne more i ne sme več nadejati se boljše sreče, blazih dnij, pade v otožnost, bežnost; serce mu okameni, ne upa več! Ne samo pri nas, še celo v devetaj deželi

imajo „blage“ i „hude“ dneve! Pripoveduje se, da je bil kralj v devetaj deželi, kateri je bil srečnim; imel je vsega v izobilji. Izbral si je bil izmej vseh sedem dnij dva: „blagi dan“ i „hudi dan.“ Blagor možu, kateri je stopil črez prag v kraljevo hišo „blagi dan:“ kakor kralja samega so ga sprejeli; cimbele so mu pele, trobente donele, bobni i kotli gromeli, da je bilo kaj! Deklice lepe kakor Vile so mu noge umivale, oblačile ga v zlato i svilo ter plesale so pred njim. Gostili so ga z jedmi, katerih mi burni Slovenci še poznamo ne! Ob obhodu natovorili so mu velblode in oslice, da so uboga živinčeta stokala i zdihovala nad človeško nemilostjo. — Kedor je zašel v deveto deželo „hudi dan“, gorje mu! Bolje bi mu bilo, da bi ves lačen iskal sadu na tepki, katera je usahnola za njegovega deda dni! Sprejeli so ga, kakor človeka, kateremu je kervnik zapisal v sodnje pismo: „Tvoji dnevi so potekli; po njih je!“ Beriči so ga zgrabili, veigli ob tla i smuk! odletela mu je glava. Taka se je godila zlosrečniku, kateri je prišel v deveto deželo „hudega dne.“

Učeni ljudije, kateri so znašli tajne steze i skrita pota nebesnim telesom, berzofjavno zico, parobrod, kateri so znašli tudi, da bode najslabši, najgrozovitejši, najkratejši sodnji dan dne 25. sušca leta 1999. — Bog nam ga ne daj čakati — zračunili so tudi o hčue slabe, nesrečne dneve mej te čim leta; vsak mesec se lahko ponaša z neka erimi. Vedeli smo do denes, da nijma le vsak pojedin človek svojih osebnih zlih dnij, nego da pozna tudi vse človeštvo svoje občne

Ajdovščino in je postal dr. Tonkli odvetnik v Kanalu preselivši se potem leta 1867 v Gorico. Dr. Lavrič je podajal vse vloge v slovenskem jeziku, in pravde, ki so prihajale v roke dr. Tonkli-u, vršile so se le v slovenskem jeziku; ravno tako se je godilo s slovenskimi tožbami dr. Tonkli-a, ki so prihajale v roke dr. Lavriču. Ali le redko kedaj se je prigodilo, da sta si v pravnih napačnosti stala rečena slovenska odvetnika, ker so stranke zahajale najraje k laškim odvetnikom, kateri so tožbe delali le v laškem jeziku, na slovenske tožbe pa v laškem jeziku odgovarjali, tako da so postajale take pravde gledé jezika prave harlečinove jope; sodnje so pa navadno pravde, pisane deloma v slovenskem, deloma v laškem ali nemškem jeziku, razsojale nemško ali laško. Posebne mešanice so bile v Gorici pri mestni pooblaščenih sodniji, katera je ob enem okrajna sodnja za veliko, nad 35 tisoč denar obsegajočo slovensko okolico goriško.

Vendar pa se je vršila ena pravda pri tukajšnji c. k. okrajni sodniji v slovenskem jeziku, in je bila izdana razzodba tudi v slovenskem jeziku.

Da bi se dosegla dejanstvena vpeljava slovenskega jezika v sodnije, podali so slovenski poslanci v deželnem zboru v raznih sesijah prav temeljite in odločne interpelacije, katere so pa le malo hasnile. Enako malo uspeha so imeli v tem oziru razni taborski sklepi in peticije političkih društev „Soče“, „Gorice“ in „Sloge“.

Leta 1868. so se sodnije odcepile od političkih uradov, in slovenski okrajni so dobili slovenske sodnike in dva slovenska okrajna glavarja v Tolminu in Sežani; v Gorici pa je postal okrajni glavar znani g. baron Pino.

Ta gospod se je bil v kratkem času naučil toliko slovenskega jezika, da je ne le s strankami v slovenskem jeziku občeval, ampak tudi sam slovenske vloge reševal v slovenskem jeziku.

V Tolminu pa je bila gledé enakopravnosti slovenskega jezika pri sodniji in glavarstvu pod glavarjem gosp. Winkler-jem in sodnikom gosp. Abram-om prava zlata doba, ker so pod njima vse slovenske vloge reševali v slovenskem jeziku; v istem jeziku so se pošiljala vsa vabila, izdajali razglasi in tuč izreke razzodbe v slovenskih pravnih, katerih je bilo lepo številno.

Tudi ajdovska sodnja je slovenske vloge slovensko reševala in izdala marsikako razzodbo v slovenskem jeziku. Enako se je tudi več ali manj ravnalo v Komou, Sežani in Kanalu.

Najslabše je šlo v Gorici, kjer je bil in je še sedaj pri okrajni sodniji preiskovalni sodnik v kazenskih zadevah slovenskega jezika popolnoma nezmožen, čeravno se je zdaj tukaj stvar toliko na bolje obrnila, da je vsaj drugi preiskovalni sodnik zmožen slovenskega jezika. Tudi pri tukajšnji mestno-pooblaščenih sodniji, katera je ob enem, kakor smo rekli, okrajna sodnja za veliko slovensko okolico goriško, je navadno za preiskovalnega kazenskega sodnika postavljen adjunkt, kateri zna prav malo ali nič slovenskega. Tako se izpeljujejo ministerski razglasi!

Čeravno pa imamo sedaj že od nekaj let v Gorici tri slovenske odvetnike, se vendar niso nič pomnožile slovenske vloge pri sodnijah, in tega so slovenski pravdarji sami krivi, ker zahajajo še vedno k laškim odvetnikom, kateri poslujejo le v laškem jeziku.

Od kar so se leta 1874. uvele porotne sodnije, se je gledé rabe slovenskega jezika pri končnih obravnava vseh stvar zasuknila na slabše in gre vidoma rakovo pot, in to posebno, od kar je zapustil mesto državnega pravdnika gosp. Poljak. Dokler je bil on državni pravdnik, imel je pri končnih obravnava s slovenskimi obdolženci končne govore redno le v slovenskem jeziku; pri porotnih sodnijah pa, pri katerih so bili samo laški porotniki, tega ni bilo mogoče, in morala sta on in zagovornik le laško govoriti. Samo en-

nesrečne dneve, a — kedo bi nam razodel, koliko jih je, kedo bi nam izdal, kateri so? — Dragi mi bližnji! radujte se! Marsikateraj nesreči se lahko ognete v bodočih dneh, kajti naznaniti vam hočem, česar niste vedeli in kar bi bili more biti verlo radi vedeli! Srečno sem stekol neko razdelitvo (recte: samjerkovajne) „u leti 1828. iz nemške šprauhe na Kransko storjeno“, katero vam mnogo okrajšano in nekoliko opileno predložim:

Razdelitva

46. dnij, kateri so zelo nesrečni vsacemu človeku na svetu; ako kedo oboli o teh dnevih, težko ozdravi in nevarnost mu preti, da umre.

meseci	slabi dnevi
januar	1, 2, 6, 11, 17, 18,
februar	— — — 8, 16, 17,
marcij	1, — 3, 12, 13, 15,
april	1, — 3, 15, 17, 18,
maj	— — 8, 10, 17, 30,
junij	1, — — — — 7,
julij	1, — — — — 5, 6,
avgust	1, — 3, 17, 18, 20,
september	1, 2, — 15, 18, 30,
oktober	— — — — 15, 17,
november	1, — — — 7, 11,
december	1, — — — 7, 11,

krat se je bilo pripetilo, da se je med porotnike urinil tudi moš, kateri ni razumel laškega jezika, in zaradi enega porotnika sta morala državni pravdnik in znani slovenski odvetnik končne govore še v slovenskem jeziku ponoviti.

Naslednik v državnem pravdniku po odstopu gospoda deželnega svetovca Poljak-a je bil sicer Slovenec, a nigdar ga nismo slišali govoriti slovenskega končnega govora; in tako so tudi sedaj navadno pri končnih kazenskih obravnava končni govori le laški, čeravno so obdolženci Slovenci.

Pri tukajšnjem c. k. okrajnem glavarstvu se je tudi stvar zelo na slabše zasuknila, od kar je gosp. baron Pino postal dež. predsednik v Bukovini, potem namestnik v Trstu in zaupnik v Lincu. Po njegovem odhodu posluje ta c. k. urad skoro izključivo v nemškem jeziku in od leta do leta postajajo redkejše slovenske rešitve. Tudi slovenske vloge slovenskih županov, kateri ne razumejo, razen svojega, nobenega drugega jezika, rešuje ta urad po nemški.

In ne samo to, ampak tudi okrožnice, obširne poduke o prevažnih zadevah, povelja, ki se imajo v ogib osebne velike odgovornosti v odločenem kratkem obroku, včasih v 24. ali 48. urah, izpolniti, dobivajo naši župani prav pogostoma v tako zvanem državnem jeziku.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Šempetra 20. jan. (Izv. dop.) (Zahvala in priporočilo.) Pristrčno zahvalo izrekam vsem čest. udom bovske čitalnice za preprijazno novoletno voščilo. Preverjeni bodite, da se Vas tudi jaz, dasi da-leč od vas, prav pogostoma spominjam. Tudi moj spomin je sladak in ob enem grenak — a ne spomin na vas, ta mi je vedno sladak, — marveč spomin na Bovec. A zakaj to? tega nečem danes razpravljati, zato ker bode moje priporočilo obširnejše.

Znano vam je, da je Bovec ob mojem prihodu k vam v narodnem obziru spal spanje pravičnih, a sedaj—zora puca, bit če dana, Bog daj! Bovec se sedaj vzbuja, vzdihva, vpraša: kdo kliče na dan? To ste vi, vrli domorodci v bovski dolini svetnega in duhovskega stanu, kojim se vedno živeje vnema plamen ljubezni do domovine slovenske tudi sedaj še skoraj vsemu svetu nepoznane, od nikogar spoštovane. Moja malenkost bila je le malostna iskra med vami in za vas; a iz iskre se vneti ogenj, iskra domo-in rodoljubnosti vnema plamen ljubezni do domovine.

Vi pravite, da je moj duh med vami ostal. — Fiat aliquatenus.—Akopram sem samo 3½ leta med vami živel, vendar menim, da ste dobro spoznali moje ljubezen do mile vaše domovine, do milega, sladkega našega maternega jezika, mojo dobro stalno voljo po svojih slabih močeh pripomoči svojemu še vedno ob steno stiskanemu narodu do naravnih in po ustavi zagotovljenih pravic.—

Slovenski naš narod bode siromak, bode podlaga tujčevi peti, brez veljave in upliva, dokler ne doseže više omike, dokler ne spozna sam sebe. Zgodovina pa nam ne more pokazati niti enega naroda, kateri bi bil v tujem jeziku dosegel tako stopinjo omike, kakoršne je treba slehernemu narodu, če hoče biti dandanes enakopraven faktor med drugimi narodi, ki so se na podlagi svojega maternega jezika razvili ter dosegli svojeji kulturi primerno dušno in gmotno blagostanje. To je uže zdavno dokazano, v tem nam je zgodovina zvesta priča, da je še vsak narod, bodi velik ali majhen, prej ali slej odživotaril, v drugih narodih zginit in poginil, ko se mu zapretili raba maternega jezika v šoli in javnem življenju.

O teh 46. dnevih ne sme (se):

- poroditi se otrok, sicer ne živi dolgo, oboža ali postane nesrečnim v vseh svojih opravilih;
- poročiti se nikedo, ker ne bo sreče; zakonska se drug drugega ostavita, prepirata se ali obožata;
- podati se na pot; nesrečnim bode svoje dni ali nevarno zbolil;
- zidati hiše, ako si ne želite, da vam pogori ali trešči va-njo;
- uzeti mleka, ni teleta, ni janca, ni žrebeta, ker ne rasto nikakor;
- žita sejati, ne zelja saditi;
- kupčevati, ker človek zgubi vse.

Izmej uže zbranih imamo še 5 izvoljenih najstrašnejših dnij: 3. marcaja, 18. avgusta i 1. 2. 3. septembra.

Razven omenjenih petih imamo še tri najnesrečnejše:

- Dne aprila porodil se je Juda Škarjot;
  - Dne avgusta bili so segnani angelji iz nebes v pekel;
  - Dne decembra bila se je zemlja odperla i požerla mesti: Sodomo i Gomoro!
- Bog nas reši slega!

Slavomil D.

Torej ljubezen do maternega jezika buditi in vneti, priprosto ljudstvo podučevati, da se bode vedno bolj zavedalo svojih državljskih pravic in dolžnosti, da si bode s koristnim čitanjem bistrilo um in blažilo srce in se tako čedalje više dvigalo na lestvici prave krščanske omike, podlage časne in večne sreče, da bode napredovalo v dušnem in gmotnem blagostanju — to je sveta dolžnost pravega rodoljuba, vzvišena naloga rojaka slovenskega. V pospeševanje in dosego vzvišene te naloge služijo tudi narodne čitalnice. Čitalnice niso samim sebi namen, marveč imajo biti čersti pripomoček v dosego navedenega blazega namena. In čitalnice res lepo služijo temu namenu, ako je njih vodstvo v spretnih rokah. Čitalnica morajo svoj blagodejni upliv širiti v javno življenje. Ljubezu do maternega jezika se ne sme skrivati samo po čitalnicah, temveč mora prodirati in prodreti v javno življenje; naš slovenski jezik mora slednjič priti do svojih pravic. Čitalnice mu morajo pot pripravljati do teh pravic, tudi slovenskemu jeziku morajo se slednjič odpreti vrata svetnih in cerkvenih uradov in šol. Samo po čitalnicah spoštovati in rabiti—svoj materni jezik, v javnem življenju se ga pa sramovati ali pa bati se, rabiti uradnim jezikom—vprašam, kakšno spoštovanje, kakšna ljubezen bi ta bila do svojega maternega jezika? Gotovo takošno rodoljubje bi nikogar ne častilo. Dejansko moramo dokazati „ad oculos“, da slovenski jezik ni več kakor kmečko otroče v srajčiki, ki se plaho skriva za materno krilo pred tujcem, temveč da je uže čedno fant, ki se drzne pogumno in spoštljivo tudi gospodi v obraz pogledati, svetni in cerkveni gosposki se predstavljati. (Konec pride.)

Iz Čepovana 19. jan. (Izv. dop.) (O cesti čez „Špehovo brdo“). Spolnovaje obljubo, dauo v zadnjem dopisu, navajam tukaj razloge, na katere se opira prošnja naše kat. polit. čitalnice do cestnih odborov, tolminskega in goriškega, naj bi potrebno ukrenila, da se čepovanska skladovna cesta podaljša čez „Vrata“ in „slapsko rebro“ do cerkljansko-tolminske skladovne ceste ob Idrijci. Saj so ti razlogi blizo isti, s katerimi je g. Ant. Bratuž pri zadnjem občnem zboru utrjeval svoj dotični predlog.

Naprosena cesta je potrebna in koristna vsem cerkljanskim in bližnjim tolminskim občinom. Le te občine namreč prodajajo svoje naj boljše pridelke v Gorico in v Trst. Goveda, čeleta, maslo, kuretnina, sadje in drugi pridelki imenovanih krajev se spravljajo, vozijo in nosijo na goriški in tržaški trg. Cesta čez čepovansko dolino bi bila vsaj tretjino krajša od one po soškej dolini, zato uže zdaj veliko ljudi hodi, in se mnogo blaga spravlja po čepovanskej dolini v Gorico, dasiravno čez „špehovo brdo“ vodi le strma in robata kozja pot. Ko bi se čez „špehovo brdo“ napravila puležna cesta, bi se iz Cerkljanskega in bližnjih tolminskih občin blago hitreje, laže in ceneje spravljalo na trg; nasprotno bi tudi drugo blago iz Gorice hitreje in ceneje se uvaževalo v imenovane občine.

Ta cesta bi bila naj krajša zveza med Gorico in pa Idrijo in Loko na Krajiškem. Ravno zdaj se izdeluje cesta ob Idrijci do mesta Idrije. Marsikako blago se bo prevaževalo po tej cesti do Gorice in nasprotno, ako se izdela nasvetovana naj krajša cesta čez „slapsko rebro“.

Omenjena cesta je tudi potrebna v vojaškem obziru. Ko bi bila kedaj kanalska dolina zaprta od sovražnika (česar nas Bog varuj, kar pa ni nemogoče), kake urednosti bi bila takrat cesta Čepovan-Idrija, in Čepovan-Loka!

Cesta čez „špehovo brdo“ je bila uže pred desetimi leti za potrebno spoznana. Takratna komisija je bila deloma odločena za cesto Slap-ali Hotenje-Čepovan, in nasproti cesti Slap-Tolmin. Odjealnost tu naj bolj interesovanih občin je gotovo prav veliko pripomogla, da se je prvič uzela v delo cesta Slap-Tolmin. Zdaj je ta dodelana, toraj odstranjen vsak ugovor zoper cesto čez „slapsko brdo“.

Glede stroškov za napravu naprosene ceste čez „slapsko rebro“ misli društvo, da bi ne bili preveliki v primeri koristi. Vrh tega izdelovanje te zveze ne bo težilo samo tolminsko stran, ampak tudi goriški okraj.

Slednjič bosta tolminski in goriški cestni odbor morda glede važnosti one ceste v strategiskem obziru, mogla kako pomoč izprositi iz državne blagajnice. Sliši se, da bodo to prošnjo podpirale tudi tiste občine na Tolminskem, katerim je posebno mar za napravu te ceste.

K tem razlogom dostavim še to-le: G. A. Bratuž je čepovansko skladovno cesto primerjal urodu v hlev, ki ima le ena vrata, da mora voz po tisti poti iti nazaj, po katerej je prišel. Pravil je tudi, da je čepovanska občina nekoliko sama zadolžila, da ta cesta ni uže davnej dovršena, da je toraj tudi prav, da zdajci Čepovan prvi stopi na noge, ter vnema dotične konkurente.

Pa še nekaj! Vlada je menda dovolila prav lepo svoto novcev za javna dela na Goriškem. Ali bi tedaj ne bilo prav, da bi cestna odbora v Gorici in v Tolminu naprosila nekaj od one svote za izdelovanje

ceste čez „Špehovo brdo“? Ta cesta je brez ugovora potrebna in naši gorjani so tudi prav gotovo potrebni dela in zasluzka.

Ce nisem danes uže preveč jezičen, mi dovolite, gospod urednik! še eno. Pokojni preč. g. T. R. je „Špehovo brdo“ imenoval „spehano brdo“, ker namreč popotnike in posebno nosače s težkimi bremenimi speha do kosti in mozga. Pa tudi „Špehovo brdo“ se mu ne pravi po krivici, saj je gotovo „špehasto“, ker je uže posrkalo marsikak milimeter človeškega znoja.

Iz Bovca, 21. jan. (Izv. dop.) Letos imamo prav sibirsko zimo. Ni dosta, da smo imeli dalje časa po 5 do 60 R. navadnega mraza, padel je danes goroko mer celó na 120 pod ničlo. Po tem takem ni čuda, da je človek ves zmerzel in na pol mrtev, — a Bogme! ne v naroduem oziru.

Kakor sem čul, nameravala je naša čitalnica napraviti v predpustnem času prav zanimivo besedo z obširnimi programom. Kaj bi ne? saj ima verle moči za to in dobre volje tudi ne manjka. — Žal, da ima tudi zima svoj glas. Kar pobrije sé svojo mrzlo ostrino, pa je prehlajenje ali še kaj hujega mej diletanti in — beseda se mora odložiti do ugodnejše prilike. In tako se je zgodilo. Sé samim plesom pa ni nič; z njim se ne zadostuje nikakor pravemu društvenemu namenu. Zato ostanemo v letošnjem pustu mrtvi, a vendar še med živimi, okrepečevaje svoje moči za lep poletni čas.

S tem, menim, bode marsikateremu ustrezno, kajti pri takem mrazu, kakoršen je zdaj, je najbolje za gorko pečjo ali pa po domače, na ognjišči. Ko oživi narava in se bo v zelenem gaju razlegal glas krlatih pevcev, čul se bo tudi naše čitalnice domoljubni glas, vabeč v svoje gostoljubne prostore. Zagotavljam, da se po veliki noči koj oglasi; do takrat potrpljenje!

Politični pregled.

Z DUNAJA. — Budgetni odbor je potrdil vladni predlog zastran dovolitve kreditov, s katerimi se ima na pomoč priti po slabi letini zadetim deželam. O predlogu govorimo danes na prvem mestu. Odbor je povikšal znesek določen za nakup neobhodno potrebnega živeža siromakom istersko-goriškim od 20 na 50.000 gold. Vladni predlog obsegajoč dodatke k postavi o zemljiškem davku, ni posebno dovoljen, kajti po njem bi se imel zemljiški davek po novi uravnavi čže od l. 1881 naprej pobirati začeti pred rešitvijo reklamacij; samo da so določeni obroki za reklamacije. — V ponedeljek je razpravljala poslanska zbornica Lienbacherjev predlog, da se odpravijo državno-pravniški funkcijonarji in da pri sodnih urah namesto njih opravljajo tožiteljski posej župani, ki so v sodniškem okraju, ali njih svetovalci. Za predlog je govoril tudi ljubljanski poslanec vitez Schneid. Vsi govorniki so se strinjali v tem, da se je sedanja naredba slabo sponesla, a kako nadomestiti jo, o tem je meneaje zelo razcepljeno.

Kakor poročajo durajske novine, bo v kratkem imenovan nov naučni minister, in sicer bode Slovan ali Slovanom prijazen. Tako piše „Slov. Narod“ dunajski dopisnik, kateri je sploh poln dobrih nad za bodočnost. Tako piše v 15. števil. od 20. t. m.: „V višjih in najvišjih krogih se le bolj utrjuje mišljenje za pomirjenje vseh narodov, za zadovoljenje Slovanov. Prav iz dobrega vira vem, da uže v jako visocih dvorskih krogih obsojajo sistem, ki je v Primorji Slovence zadržal na korist lahonstvu in nemštvi. To mora drugače biti.“ — rekel je sam nadvojvoda Albreht. Ustavoverna stranka izgublja če dalje bolj teien in zadnja znamenja njenega vedno večjega razpada, pišmo v katerem „fortschrittsclub“ odpoveduje „liberalnemu“ klubu ustavoverno zvezo in prijateljstvo, dal je ustavovjernei stranki nov udarec tudi v očeh najvišjih krogov.“

OGERSKA delegacija je brez spremembe potrdila vladni proračun izrednih stroškov za okupacijsko vojsko v Bosni. Glede uprave in oskrbnitstva je minister Haymerle v delegaciji prav nadrobno razložil, kako stojé stvari v Bosni

in Hercegovini. Izrazil je zanesljivo nado, da ne bo treba za naprej državi nič več trositi za ti deželi, ampak da bodo zadostovali njuni dohodki v založbo vseh potrebščin.

V Buda-Pešti je dvoboj, o katerem smo zadnjič poročali, ljudstvo strašno razburil. Ogromne ljudske množice so se zbirale pred plemenitaško kazino, razsajale, okna pobijale itd. Poulični škandali, katerih so se deležili meščani, študentje, delavci, bi bili skoro vskipeli do krvave rabuke, da ne bi bila še o pravem času močna oborožena sila — ces. kr. armada — ukrotila razljutene množice. V gneči je obležalo vendar nekoliko mrtvih in ranjenih oseb; dva mladeniča, en fjakar in en študent, sta padla zadeta od vojaških krogel. To naj bi si dobro zapomnili oholi madjarski separatisti, da je trebalo cesarske vojske, da se je zopet ustanovila javna varnost v ogerskem glavnem mestu.

RUSKO oboroževanje proti Avstriji in Nemčiji, s katerim strašijo nemški listi, je po zanesljivih poročilih čisto izmišljeno; Rusija je meseca decembra celó znižala svojo armado za 36.000 mož. — Ruska vlada hoče mirno odstopiti kitajskemu cesarstvu deželo Kuldže, zaradi katere ste bili vladi dalje časa v prepiru. S tem se je Rusija prikupila Kitajcem, kar jej vtegne pozneje jako koristiti, ako se vname vojna proti angleškeji Indiji.

FRANCOSKA je zgubila tedni dva odlična moža. 16. t. m. je umerl vojvoda Grammont, nekdanj poslanik na avstrijskem dvoru, 20. pa Jules Favre, bivši senator in ob času vlade za narodno obrambo tudi vnanji minister. Favre je bil iskren republikanec, izvrsten govornik in odličan francoski pisatelj in zgodovinar. Po zadnji francosko-nemški vojski se je malo več slišalo o njem.

Domače stvari.

V pomoč našim revežem. Pretekli ponedeljek se je zbralo na povabilo gospoda deželnega glavarja, viteza dr. Pajerja, v predsedništvu sobani dežel. odbora lepo število veljavnih mož v posvetovanje, kako naj bi se nabirali milodari v pomoč stradalnim prebivalcem nekaterih strani naše dežele. Zastopane so bile pri tem zboru najodličnejše rodbine, a mej domačini sta bila tudi dva visoka gosta: Nj. E. baron Czörnig, kateri je toliko pripomogel, da je prišla Gorica v slutstvo klimatičnega zdravstvenega kraja, in Nj. E. bivši minister vitez Chlumecky, kojemu se je naše prijazno mesto menda tudi prikupilo, ker ga vidimo tu uže drugič prezimiti z bl. rodbino. — Od slovenske strani so se deležili posvetovanja gg. Malnič, župan Kanalski, Godina, župan Ajdovski, A. Fabiani iz Kobdila, dež. poslanci dr. Abram, Dr. Tonkli, Faganel, Kocjančič, mons. Stef. Bensa, Fr. Vidic, dekan Kanalski; vseh zbornikov skupaj je bilo 50. Pray živahna razprava je trajala skoro dve uri. Slednjič je izvolil zbor izvrševalni odbor 15 udov, kateremu je dal naročilo in polno oblast, naj vse stori, kar bo v njegovih moči, da bude našim siromakom kmalo pomagano in naj se poslužuje v dosego tega preblazega namena po svojem spoznanji najprimernejših sredstev. V odbor so izvoljeni gg. Nj. E. baron Czörnig, Nj. E. vitez Chlumecky, Nj. vis. Egon princ. Hohenlohe, baron Bianchi, vitez Catinelli, vitez dr. Pajer, dr. Deperis, dr. Tonkli, Iv. Gasser, vitez dr. Hentschel, pl. Pauletig Andrej, Fran. Perozzi, baron Ev. Ritter, vitez Viljem Ritter, baron Ferd. Peateani. —

Odbor bo imel svojo prvo sejo dne 27. t. m.

Prazne kvante. Po hudi zimi obetajo si mnogi dobro letino, češ, da mraz pretrese zemljo, pokonča škodljive merčese, razkuži bolne trte in druge rastline itd. Drugi se zopet boje nasledkov ostre zime, zlasti, da jim ne pozebejo trte, sadna drevesa, murbe. Naš ljubeznjivi tovariš, „L'Isanzo“ tudi monduje o tem prevážnem predmetu. On pravi: „Vse nade se sredočijo v pridelek žita, katero do zdaj dobro kaže. (111) Toda tudi zaradi grozda se ni še prav sila razburiti, kajti do zdaj je več strahu, kakor kaj družega.“ — Kaj menite, ali se ne pravi to pisati samo zato, da je pisano in da se nasitijo lačni predali latnega lista. Sredi zime žito dobro kaže; kdo bi se ne smijal?

Goriška čitalnica priredi jutri, v saboto, velik ples.

Nizza in Sibirja. Povsod po celej Evropi tožijo, da je letošnja zima nenavadno huda; tudi v Gorici nismo še doživeli tako silnega in stanovitnega mraza, kakor ga imamo uže od srede novembra skoro

nepretrgoma do današnjega dne. Sneg, kojega nam je sv. Andrej zakidal v obilni meri, leži se zdaj po obojnih mestih in celó po našem Travniku in po drugih mestnih trgih in ulicah se nahajajo se tu pa tam njegovi v trd led zamrznjeni sledovi, na katerih se je uže marsikatera brzopeta, nožica spodrsnila. Naša mestna gosposka je najbrže čakala, da opravita solnce in dež, kakor po navadi, v par dneh svojo jugozemsko dolžnost, pa se je motila. Stare navade so prišle iz kurza in svet se je začel nekam vse drugače suhati, kakor nekdanj. V blaženi deželi — tako poročajo italijanski časniki — zavidajo, sedaj severne medvedje dežele zaradi gorkih peči, katere zelo pogrešajo v svojih stanovanjih; na oļkah je sad večinoma pomrznil, drevje poka, posebno pomerančno in enako drevje je večidel pozabljeno. — Kaj čuda torej, da tudi pri nas v avstrijski Nizzi, kder se ni tako miljega podnebja, kakor v blaženi deželi nastran Idrije, zima nenavadno hudo pritiska, da je te dni celó Soča (reka) na nekaterih mestih pomrznila od enega brega do drugega? — Vendar pa smo imeli v preteklih tednih nekoliko prav lepih dni, v katerih je solnce okolo poldneva še precej ogrevalo; v Krojni in peymski občini, picle pol. ure od mesta je celó izvabilo nekoliko zvončakov (galanthus nivalis) in trobentice ali pikric (primula acaulis) na dan. 13. in 15. t. m. je videl naš poročevalec več prav lepo razcvetenih v omenjeni dolinici, kder se na solučnih legah vsako leto nahajajo prvo pomladansko cvetje; (Revice, letos so se hudo opiharile!) In čudna! ravno nasproti oblega obojno stran le nekoliko stopinj oddaljenega holmca „Kalvarija“ še ves sneg, kolikor ga je palo o sv. Andreji. Tukaj je samo potočič „Krojna“ mej Sibirjo in Nizzo. —

Drugo društvo vojaških veteranov za Gorico in Gradiško. Karol vitez pl. Cattinelli, major v pokojni, predsednik tega od vis. c. k. namestništva potrjenega društva, vabi vse vojne tovariše k vstopu v društvo kojemu je naloga, obrniti v času miru skupnost starih vojnih pajdašev, oživljati povsod patrijotično čutje, podpirati po društvenih močeh potrebne, pa zasluzene družbonike, izkazavati umorim družbenikom poslednjo čast, v vojnih časih oskrbovati in kolikor se da, podpirati ranjence in sledujč z vso navdušenostjo uplivati na to, da, kedar se zopet oglasi klic za obrambo dovine, prasine veteranov duh tudi sinove ter jih ojači, da pojdejo zvesto in močato za bojnim klicem: Vse za Boga, cesarja in domovino! —

Kot redni udje sprejmejo se, če so možje neomadeževanega značaja, vsi dosluženi vojniki vsake vrste in vsi vpokojeni častniki, zvon službe;

kot podpirajoči udje: Vsi c. k. častniki stalne vojske, vojuega mornarstva in deželne brambe, potem vsi vojaški in civilni uradniki, vojaški služabniki, finančni in policijski stražniki, kateri imajo vojno svetinjo.

Vsi redni in podpirajoči udje uživajo enake pravice, ter plačujejo najmanj eden goldinar letnine.

Udja se sprejemajo ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure predpoldne in od 2. do 3. popold. v prostorih društva „Concordia“ na Travniku v Gorici v Stabile-jevi hiši. —

Novo žendarmarijske postaje so ustanovljene v Rihembergu in Čepovanu. Služi se, da se tudi občini Miren in Sovodnje potezati v dosego take postaje, katera bi imela sedež v Mirni.

Katoliško-politiška čitalnica v Čepovanu bo dne 2. februarja ob 5. zvečer praznovala Vodnikov spomin z besedo i tombulo. Za neudé je postavljena vstopnina po 20 kr. K obilnej vdeležbi vabi Odbor.

Občinske stvari. V vertojbanski županiji je bila te dni volitev novega starešinstva; velika večina izvoljencev je iz obeh Vertobj, torej se sedež županstva najbrže preloži z enega konca v drugi. — Vis. c. k. namestništvo namerava razpustiti obč. starešinstvo v Velikem Dolu. Ostro naredbo je zakrivil sedanji župan V. Ž., ker zanemara nekdanj dolžnosti lastnega in izročnega delokroga. —

Smrt med cvetjem. France Grion 14 1/2 letni sin Antona in Elizabete, delavcev pri gosp. baronu Bianchi-ju v Rubijah, je v torek, kakor po navadi, pomagal pri delu grajščinskemu vrtarju. Zvečer spije z nekim tovarišem za nekoliko krajcarjev zganja, pride domov, kder ga je očé zaradi tega precej ostro oštel, in ko povečarja in pomoli z družino večerno molitev, gre iz hiše in naravnost na grajščinski vrt, tam se v dobro zakurjenem cvetličnjaku vleže k počitku. Doma ga ne pogrešajo, ker je včasih spal na sošedovem senju. Drugo jutro mu prinese mati zajuterk na grajščinski vrt, misle, da je uže tam na delu. Ker ga nikjer ne vidi, praša vrtarja po njem. Ta ga hoče v cvetličnjaku poiskati, a cvetličnjak je zaprt od znotraj in nihče se v njem ne oglasi. Ko pogledajo skozi okno, vidijo, da leži notri fant na tleh in da se ne giba. Mati neskončno oplášena pobije okno, prodere v cvetličnjak — in o groza! najde fanta mrtvega. Po noči ga je mej nježnim cvetjem objela mrzla smrt. Vse poskušnje mlado življenje zopet

*) Na Goriškem ni do zdaj še nobenega znamenja. V naših drž. uradih teče vse po navadnem tiru: laško in nemško; pri polit. gosposkah, zlasti pri goriškem glavarstvu, je celo vsak dan huje. Potrpiamo! Op. ured.

obuditi, bile so zastoj. Ker je v peči zvečer še gorelo, ko je vrtnar zapel cev, je skoro gotovo oglenik kriv nenadne smrti.

Istrske pijavke hočejo celó revščino svojih sodeželanov izkoristiti za svoje sebične namene. „Vaterlandu“ se piše iz Istre: „Pretekli dni so dobili tukajšnji občinski predstojniki nekoliko denara, da ga porazdelé mej potrebno ljudstvo. Neki župan blizo Pazina je sklical v ta namen svoje revne občinarje skupaj. Ko se zberó in vsak uže težko čaka, da prejme svoja 2 gold., kolikor je prišlo na vsacega, — reče jim župan, da ne more do denara, ker je denarnični ključ nekam založil; zato pa da hoče dati vsakemu nakaznico, za katero dobi pri trgovcu X-u živeža do vrednosti 2 gld. — Reveži so se, seveda, v svoji stiski vdali v to, kar jim je rekel župan (kateri je dobil od trgovca gotovo poštene (?) procenete).

Verli župan je iskren privrženec italijanskim, kateri imajo svojo moč v denarju in za koje glasujejo pri volitvah mnogokrat tudi c. k. uradniki. V zadnjem oziru smo se uže večkrat pritoževali, a do zdaj vedno brez uspeha. Današnji slučaj pa dokazuje, da bi morala vlada tudi iz materjalnih ozirov tem gospodom potalijancem razjasniti pravo stališče.

Nedavno je naš dobro podučeni isterski dopisnik prav jasno razkril te žalostne razmere in kaj jih je zakrivilo, a gospodu državnemu pravdniku najbrže ni bilo prav, da je preočitno govoril o sokrivdi birokratov, — in zato je zaplenil temeljiti članek. — Kaj hočete, živimo v srečni dobi objektivne ravnave!

Konfiskacije. „Slovenec“ je bil konfiskovan v torek zavoljo članka govorečega o neugodnih narodnih razmerah na Štajarskem in Koroškem, v torek pa „Slov. Narod“ zaradi dopisa z Notranjskega zoper pomnemčevanje ljudskih šol. Nekaterim gosposkam so to, seveda, zelo neprijetne razprave, tem priljubljene pa je objektivna ravnava, po kateri se ziduše brez posebnega besedovanja. —

Zoper ponarejena vina. Povedali smo nedavno, da je v kupčiji mnogo ponarejenega ali barvanega vina, katero je zdravju zelo škodljivo. Vsled tega tipé v kupčiji dosebnó črna vina, ker se je pozvedelo in doglalo v raznih slučajih, da so bila z „fuchsinom“ barvana. Da se od vinotrživa kolikor mogoče odvinejo neugodni nasledki, ki jih vtegne provizorični razširjena vest o tacem ponarejanju in barvanju vin, in da se vsak lahko zavaruje zoper tako sleparsko blago, — opozorujemo čast. čitatelje na to, da imamo v Avstriji izvrsten zavod, v katerem se preiskujejo vina glede njihovih lastnosti in njihovega obsežka, to je kemično—fiziologično vinorejsko in sadjerejske poskuševališče v Klosterneuburgu pri Dunaji, katero vodi znani profesor dr. L. Roessler. Kdor želi zvedeti, ali je katero vino čisto in nepokvarjeno, ali pa so mu primešane škodljive snovi, naj pošlje majhno množino tega vina tija, pa zvé za nekoliko dni prav zanesljivo, kar želi. Preiskave tega zavoda ohranijo lahko vinotržcem kredit, ker jim zabranijo, nakupiti si takih vin, s katerimi bi si lahko za vselej pokvarili dober glas svoje firme. Tarifa, po kateri se plačujejo take preiskave, je prav zmerna in vodstvo poskuševališča jo pošlje brezplačno vsakemu, kedor jo želi imeti.

Čujte, glejte in čudite se!

Od neke konkurzne mase nedavno falirane velike tovarne britanija-srebernih izdelkov, prevzeto blago, katero ima tovarniško znamenje: pravo Britanija, oddaja se po vsaki ceni, ali bolje rečeno zastoj. Kdor pošlje ali tudi proti povzetju samih 6 gl. 70 kr., dobi sledeče stvari za četrtino prave vrednosti in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnicami od britanija-srebra, s pravo angleškimi sreberno-jeklenimi ostrinami.
- 6 kom. jako fini vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 kom. težkih žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 kom. žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvalitete.
- 1 masivni zajemalca za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalca za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. Viktorija-podstavkov, fino cizilirani.
- 2 krasna nat. svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu.
- 1 precejvalnik za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

Vseh 42 komadov je izdelano iz najčistejšega britanija-srebra, ki je na celém svetu jedina kovina, katere ostane vedno bela, in se od pravoga srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, ZA KAR SE GARANTUJE.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. k. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken: Blau & Kam, Wien, I. Elisabethstrasse 6.

Pošilja se proti poštenu povzetju. — Poština za vsak 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogerske.

nobeni slepariji

zavežujem se javno, da brez ugovora nazaj vzamem blago, če bi komu ne bilo po volji. Jaz zavrčam na mnoga zahvalna pisma, ki so mi došla in koja bom zaporedoma objavil. Kdor hoče tedaj dobiti dobro in zanesljivo blago za svoj denar in ne kako sleparsko šaro, naj se obrne samo do.

A. FRAISS,

Rothenthurmstrasse 9 nasproti knezoškofjske palače na Dunaji.

!! Skoraj zastoj !!

Zavoljo nedavno na nič prišlo velike FABRIKE ZA BRITANIJASREBRA, oddaja se sledečih 42 KOMADOV, izredno dobrih rečij od BRITANIJASREBRA samo za gl. 5.75, kot jedra četrti del troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastoj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnicami od britanija-srebra, s pravo angleškimi sreberno-jeklenimi ostrinami.
- 6 kom. jako fini vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 kom. težkih žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 kom. žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvalitete.
- 1 masivni zajemalca za mleko od britanija-srebra.
- 1 teški zajemalca za juho od britanija-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. Viktorija-podstavkov, fino cizilirani.
- 2 krasna nat. svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu.
- 1 precejvalnik za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

42 kom. Vseh teh 42 rečij je izdelano iz najčistejšega britanija-srebra, ki je na celém svetu jedina kovina, katere ostane vedno bela, in se od pravoga srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, ZA KAR SE GARANTUJE.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. k. avstro-ogerskih provincijah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken: Blau & Kam, Wien, I. Elisabethstrasse 6.

Pošilja se proti poštenu povzetju. — Poština za vsak 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogerske.

Zanimivo oznanilo.

Razprodaja traja samo nekoliko dni.

Cene za 50% znižane.

Noben potujoči barantač nam ne more konkurencije delati se spodej omenjenim blagom.

V štacuni, kder so poprej bratje Sandri prodajali razno obuvalo v Gorici na Travniku blizo škofije, je velika zaloga sreal, krasnih slik, malanih z oljnato barvo, oleografij predstavljajočih podobe iz narave, svetnike, osebnosti razne barve.

Kdor si želi kaj omisliti, je uljudno vabljen, da pride obiskat lepo zalogo, da se prepriča o resnici.

Anton Gregorič

„Via Ascoli“ (v Getu) šte. 18 od znotraj — v Gorici

sprejema vsako mizarsko in tapcirsko delo ter garantuje, da bode dobro in trajno izvršeno.

Priporoča ob enem svojo bogato zalogo hišne oprave (mobilij) tapcirskega blaga in sreal po prav spodobnih cenah.

Dobre, pravične, nepokažene

voščene sveče,

za katere dajejo poroštvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, katere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po najnižji ceni.

P. & R. Seemann

v Ljubljani.

Razglas!

Semenj v Šturiji pri Ajdovščini, ki spada na 1. dan svečana, bode letos zastran praznikov v saboto 31. prosenca.

Županstvo v Šturiji 15. prosenca 1880

Župan: De Franceschi.

Novije, sodbe zdrav. veljakov o

Franc - Jožefovem grenkem studencu

FRANZ JOSEF BITTERQUELE

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. pl. Bamberger, Dunaj. Je ena najmočnejših grenkih vod, ki ne proužroči nobenih zlih nasledkov, tudi če so dalje časa rabi. Dunaj, 1877.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže prepričal o znanem naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospom. Dunaj 1879.

Prof. dr. Meynert, Dunaj. To vodo rabijo prav radi, kajti uže z majhnimi dozami se doseže rahli učinek, in pri začetih boleznih v slučajih psych. klinike ovaja pogostoma uzrok bolezni. Dunaj 1879.

Ravnat. c. k. bolnice dr. Lorinser, Dunaj. Wieden. Ta voda je postala znamenita po svoji prijetni lastnosti, da tudi prav zmerno zaužita brez nadležnih stranskih učinkov zanesljivo pomaga. Dunaj 1877.

C. kr. bolnica Rudolfstiftung, Dunaj. Letno poročilo 1878. Mož z organično napako na srcu je pil skozi en mesec vsako jutro pol kozarca, voda je vedno enako rahlo učinkala in njemu je bilo prav dobro.

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V zdrav. odd. seče-ja. „Pri želodečnem in črevesnem kataru, habit zaprtji, brezčnosti, krvencem zgoščenju, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih se so dosegli izvrstni ispehi.“ 1878.

Dobiva se v Gorici v lekarnici G. ZANETTI, pa tudi v vseh lekarnicah in zalogah mineralnih vod. — Razkazi itd. zastoj po razpošiljalnem vodstvu v Badapešti

Srebrarnica vstanovljena leta 1834.

Srebrarnica vstanovljena leta 1834.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulice Morelli št. 418.,

priporoča vis. častiti duhovščini cerkveno orodje najnovije oblike, ki je ima že napravljeno ali je hoče napraviti, kakor se bo želelo, namreč: monštrance, kustodije, kelihe, ciborije, svetilnice, svečnike altarne, tabernakelske in štacijonske, kadilnice s kadilnimi čolnici, altarne in banderne križe, kanonske table, relikvijarije, kotlične za blagoslovljeno vodo, kropilnike, posode za sv. olje, deržala za sveče itd. tudi se pri njem staro in videzno nerablivo cerkveno orodje lahko zamenja ali v ognju posrebrni, pozlati, izčisti in popravi; zavezuje se tudi, da bo vse po poslanih narisih, kakor se mu blagovoli naročiti, v kar naj bolj mogoče kratkem času in po nizki ceni izgotovil.

Zoper vsaki kašelj!

prstne boleti, praskanje v goltniku, zagerljenje, zasliženje, pljuvanje krvi, naduho, oslovski kašelj, jetčni kašelj je Mayer-jev

beli prsni sirup

najzanesljivejši in najboljši domači pripomoček.

Pravi dobiva se samo pri

A. FRANZONI

Pontoni-jeva lekarnica v Gorici.